

a kereskedői levélen való aláírás vagy cég aláírásnak tanukkal történt előttemezése, vagy közjegyzői hitelesítése az iratot levélformájától meg nem fosztván, a levél feltételes illetékmentességét sem szünteti meg.

(Közigazgatási Biróság jogegységi tanácsának 126. sz. megállapodása.)

Az ill. dijj. 59. t. 4. pont első bekezdésében megállapított feltételes illetékmentesség a kereskedők vagy iparüzők által saját üzletük tárgyára vonatkozóan levél alakjában kiállított kezességi nyilatkozatot is megilleti. Indokok: az illetéki díjgyezék 59. tétel 4. pontja második bekezdésében felsorolt levélformájú okiratba foglalás esetén is feltétlen illetékköteles jogügyletek közt a kezességi okirat nem foglaltatik. A „kötelezvény“ fogalma alá pedig a kezességi nyilatkozat az illetékkötelezettség illetékmentesség szempontjából nem vonható. Az ill. dijj. 59. t. 4. pont második bekezdésében használt „kötelezvény“ kitételnek ugyanis nem lehet azt az értelmet tulajdonítani, hogy az bármiféle és különösen a kezességvállalásból származó kötelezettség elvállalásáról szóló okiratot jelent, mert a kötelezvényt és kezességi okiratot az illetékdíjgyezék egymástól megkülönbözteti, mikor 64. és 60. tételben azokról, mint külön illetéktárgyakról rendelkezik és a 64. tételben a tély címzésével és az illetékek értelmek alapján a kölcsönzött tárgyak érdekében való megjelölésével világosan kifejezi, hogy a kötelezvény (kötvény, adóslevél) szó alatt kölcsön-szerződésről kiállított okiratot ért.

(Közigazgatási Biróság jogegységi tanácsának 127. sz. megállapodása.)

Az 1920:XXIV. t.-c. 14. §. 5. pontjában meghatározott I. foku illeték a részvénytársaság által elhatározott és az alapszabályoknak megfelelő módosításával, valamint ennek a kereskedelmi céggyezékbe való bejegyzésével fogatosított cégváltoztatás alapján akkor is jár, ha a régi cég alatt kibocsátott részvényeknek az új cég alatt kiállítandó részvényekkel való becserélése iránt nem történt intézkedés. Indokolás: Az 1920:XXIV. t.-c. 14. §-ának 5. pontja azt a rendelkezést tartalmazza, hogy: ha a részvénytársaság részvényeit bármely okból más részvényekre cseréli be anélkül, hogy az új részvényekre bármiféle befizetés történne (pl. a névre szóló részvényeket előmutatóra szóló részvényekre cseréli fel, vagy viszont, a társaság cégét megváltoztatja stb.), minden új részvény után I. fok szerint kell az illetéket megfizetni. Az 1924:XXIV. t.-c. 14. §-ának címéből, annak minden rendelkezéséből nyilvánvaló, hogy az abban megállapított illetékeknek tárgya nem a részvényokirat, hanem a társasági szerződés és annak részben ügyletújításnak minősülő, részben újításnak nem tekinthető olyan módosításai, melyek a kereskedelmi törvény 157. §-a 1. és 4. pontjai, 179. §-a 7. pontja és 181. §-a értelmében a szerződést tartalmazó alapszabályokba felveendő és a kereskedelmi céggyezékbe bevezetendők. Az 5. pont a részvénytársaságnak azon befizetéssel, t. i. az alaptőke és társasági vagyon gyarapításával nem kapcsolatos ügyleteit, jogcselekményeit vonja I. foku illeték alá, melyeknél fogva a régi részvényeknek újakkal való becserélése válik szükségessé, s aziránt.

hogy a cégváltoztatásnak külön rendelkezést nem igénylő jogkövetkezménye az új cégnek a részvényiratokba felvétele, nem lehet kétség, mert a társaság csak bejegyzett cége alatt lehet jogok és kötelezettségek alanya s a régi cég alatt kibocsátott részvények nem kifejezői a részvényeseket megillető társasági vagyonrésznek. Ennélfogva és arra való figyelemmel is, hogy a 14. §. 1. pontja éppen úgy, mint az 5. pont, „minden egyes részvény” után rendelí az illetéket fizetni, de a törvény hatálybalépése óta a tulajdonképeni részvénykibocsátási illetékek jogosságának elbírálásánál sohasem volt vitás, hogy a részvény nem tárgya az illetéknek, hanem csak az illeték alapjának meghatározója, s az illeték jogossága nem függ attól, hogy a részvények tényleg kibocsátassanak, az 5. pontnak az 1. ponttal egyező rendelkezését sem lehet ellenkezően értelmezni, és jogos a megállapodásban kifejezett álláspont.

Az a kedvezmény, hogy az egy évre kivetett adóknak az az összege törlendő, amely az adózó jövedelmének 75 százalékát meghaladja: csak a jövedelemadó fizetésére köteles adózót illeti meg; tehát részvénytársaságot vagy szövetkezetet nem. (Közigazgatási bíróság 1389/1925.—P. sz.) Panaszos azon a címen kérte az 1921—1922. üzletévben általa befizetett adók aránylagos részének a visszatérítését, hogy a terhére kivetett összes állami egyenesadóknak, valamint a helyhatósági pótagóknak együttes összege az 1921—22. üzletévben elért összes jövedelmének 75%-át meghaladja.

A bíróság a kérelmet teljesíthetőnek nem találta.

A panaszos kérelmét az előadottak szerint az 1920. évi XXIII. t.-c. 112. §-ára alapítja. Ez a törvényszakasz azonban a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra nem vonatkozik, mert ezek a vállalatok nem kötelesek jövedelemadót fizetni. A felhívott törvényszakasz ugyanis az olyan adózókat kívánja a gazdasági erejüket meghaladó adóteher viselésében segíteni, akik a hozadéki adókon kívül jövedelemadóval is meg vannak terhelve és ez a törvényekben szándékolt kétszeres adóztatás jövedelmüknek oly nagy részét igénybe veszi, hogy a fennmaradó rész létfenntartásukat elháríthatatlan nehézségek elé állítaná. Nyilvánvaló ez a hivatkozott törvényszakasz második bekezdésének a rendelkezéseiből, amelyek összehasonlítási alapként a jövedelemadó szempontjából megállapított jövedelmet állítják oda az összes adókkal szemben, amely közé az első bekezdésben foglaltak szerint a fegyver- és vadászati adót, valamint a hadmentességi díjat nem szabad számítani, de következik a harmadik szakasz azon rendelkezéséből is, hogy a kérelem felett elsőfokon a jövedelemadót kivető pénzügyigazgatóság határoz. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatnak a jövedelemadó szempontjából megállapított jövedelme nincsen, hanem a társulati adó szempontjából megállapított adóköteles nyereség után adózik, fegyver- és vadászati adó, valamint hadmentességi díj terhére nem vehető ki és jövedelemadóval sem terhelhető meg. Mindezek olyan körülmények, amelyek szükségessé tennék azt, hogy a 112. §. a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra nézve külön intézkedéseket tartalmazzon, ha a törvényhozónak szándéka lett volna az abban foglalt rendelkezéseket ezen vállalatokra is kiterjesztgni.

Az 1920. évi XXIII. t.-c. 112. §-ában foglalt rendelkezés egy kedvezmény a jövedelemadó fizetésére kötelezett felekre nézve, amelyet szükségessé tett az a körülmény, hogy a törvény 12. és